

A ד"ס

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ע"ז בבא מציעא
Some of the topics we will learn about include.

The regarding מחלוקת רבנן ורבי דוסא

התחילו במלאכה

וחזרו זה בזה

If a worker quit his job after he began the actual work,

The רבנן hold

יד פועל על העליונה

The worker has the upper hand, because he is permitted to quit his job at any time.

As Rashi explains, and cites the Gemara in קידושין based on the Pasuk

כי לי בני ישראל עבדים

עבדי הם

ולא עבדים לעבדים

The Torah teaches us that although a worker is similar to a servant, he can quit his job, because the Yidden are servants of Hashem only, but they are not to become servants of other people who are themselves servants of Hashem.

Rabbi דוסא disagrees and says

יד פועל על התחתונה

The worker has the disadvantage, because he is forbidden to quit in the middle of a job; and the above does not apply to him, because a worker is not considered a servant.

The question of whether רבי דוסא refers only to a קבלן, a worker paid per the job, or even to a שכיר יום, a worker paid per day?

ערבון

It is a Machlokes regarding a partial payment, whether כנגדו הוא קונה, it acquires only according to its value, OR

כנגד כולו הוא קונה

It acquires the entire transaction.

A

התחילו במלאכה
וחזרו זה בזה

רבי דוסא
יד פועל על התחתונה

רבנן
יד פועל על העליונה

קבלן - שכיר יום

ערבון

כנגד כולו הוא קונה

כנגדו הוא קונה

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned a Machlokes regarding

התחילו במלאכה וחזרו זה בזה

If workers quit their job after they began the actual work, as in the case of

קבלו קמה לקצור בשני סלעים קצרו חציה והניחו חציה

If the workers agreed to cut a field for a wage of two סלעים and they quit after cutting half the field;

The רבנן say

שמין להן את מה שעשו

ואם סלע נותן להם סלע

They are paid one סלע in proportion to their work; and even if

היה יפה ששה דינרים

נותן להן סלע

Even if the market price increased to six דינר, equivalent to

1 ½ סלע, and it would now cost the owner an additional ½

סלע to cut the remainder of the field, he still pays them one סלע even though he suffers a loss, because the רבנן hold

יד פועל על העליונה

The worker has the upper hand, because he is permitted to quit his job at any time.

As Rashi explains, and cites the Gemara in קידושין

based on the Pasuk

כי לי בני ישראל עבדים

עבדי הם

ולא עבדים לעבדים

The Torah teaches us that although a worker is similar to a servant, he can quit his job, because the Yidden are servants of Hashem only, but they are not to become servants of other people who are themselves servants of Hashem.

1

התחילו במלאכה וחזרו זה בזה

If workers quit their job after they began the actual work, as in the case of

קבלו קמה לקצור בשני סלעים קצרו חציה והניחו חציה

If the workers agreed to cut a field for a wage of 2 סלעים and they quit after cutting half the field;

רבנן

שמין להן את מה שעשו ואם סלע נותן להם סלע

They are paid one סלע in proportion to their work; and even if

היה יפה ששה דינרים נותן להן סלע

Even if the market price increased to six דינר, equivalent to 1 ½ סלע, and it would now cost the owner an additional ½ סלע to cut the remainder of the field, he still pays them one סלע even though he suffers a loss,

יד פועל על העליונה

The worker has the upper hand, because he may quit his job at any time.

כי לי בני ישראל עבדים

עבדי הם - ולא עבדים לעבדים

2 רבי דוסא disagrees and says שמין להן מה שעתידי להעשות
 The owner also considers the work that remains, and therefore היה יפה ששה דינרים
 נותן להם שקל
 If the price of the remaining work had increased to six דינר, equivalent to 1 ½ סלע, the owner pays them only one שקל, equivalent to ½ סלע, because he must pay an additional ½ סלע for the remainder of the field;
 Because רב דוסא holds יד פועל על התחתונה
 The worker has the disadvantage, because he is forbidden to quit in the middle of a job; and the above does not apply to him, because a worker is not considered a servant.

2 רבי דוסא

שמין להן מה שעתידי להעשות
 The owner also considers the work that remains, and therefore

היה יפה ששה דינרים
נותן להם שקל

If the price of the remaining work had increased to six דינר, equivalent to 1 ½ סלע, the owner pays them only one שקל, equivalent to ½ סלע, because he must pay an additional ½ סלע for the remainder of the field;

יד פועל על התחתונה
 The worker has the disadvantage, as he is forbidden to quit in the middle of a job; and the above does not apply to him, because a worker is not considered a servant.

3 The Gemara proceeds with a discussion of רבי דוסא's opinion:
 Do we say שאני ליה בין שכירות לקבלנות
 רבי דוסא differentiates between a שכיר יום, a worker who is paid per day; and a קבלן, a worker who is paid per the job;
 And only regarding a קבלן does רב דוסא hold יד פועל על התחתונה
 ואין יכול לחזור
 Because as Rashi explains אין זה עבד אלא לעצמו
 A קבלן is not similar to a servant, because he is paid for his work, not for his time. Therefore, he is forbidden to quit.

3 Do we say

שאני ליה בין שכירות לקבלנות
 רבי דוסא differentiates between...

<p>קבלן a worker paid per job</p>	<p>?</p>	<p>שכיר יום a worker paid per day</p>
<p>יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור As Rashi explains אין זה עבד אלא לעצמו A קבלן is not a servant, as he is paid for his work, not for his time. Therefore, he is forbidden to quit.</p>		<p>יד פועל על העליונה ויכול לחזור Because regarding a שכיר יום איתא להאי טעמא איתא להאי טעמא דעבדי הם ולא עבדים לעבדים He is similar to a servant, as he is paid for his time, not for his work; Therefore he is permitted to quit.</p>

OR DO WE SAY
לא שאני ליה בין שכירות לקבלנות
 רבי דוסא does not differentiate and even regarding שכיר יום he holds יד פועל על התחתונה
 ואין יכול לחזור
 Because he is not an actual servant and the above does not apply to him; therefore, he is forbidden to quit.

However, regarding a שכיר יום, רבי דוסא agrees that יד פועל על העליונה ויכול לחזור
 Because regarding a שכיר יום איתא להאי טעמא דעבדי הם ולא עבדים לעבדים
 He is similar to a servant, because he is paid for his time, not for his work; and therefore he is permitted to quit;

OR we say לא שאני ליה בין שכירות לקבלנות רבי דוסא does not differentiate and even regarding שכיר יום he holds יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור
 Because he is not an actual servant and the above does not apply to him; and therefore, he is forbidden to quit.

- 4 The Gemara seeks to bring a proof from the previous Mishnah which first states;
השוכר את האומנין וחזרו בהן
ידם על התחתונה
If a person hired a קבלן to work for him and the קבלן quit the job, he has the disadvantage, as Rashi there explains
אם הוקרו פועלים
מעכב משכרן כל מה שיצטרך להוציא
If the price of work increased, the owner deducts from the קבלן's pay the amount needed to hire new workers.
ואם הוזלו פועלים
יתן להם חצי שכרן
If the price of work decreased, the קבלן is paid only for the work that he did, but he does not receive the remainder that the owner saved on the new workers.
אם בעל הבית חוזר בו
ידו על התחתונה
If the owner fired the קבלן, he has the disadvantage in that even if פועלים, הוזלו פועלים,
יתן להם כמה שפסק
חוץ ממה שצריך להוצאות בהשלמתה
He must pay them as per the original price, minus what he must pay the new workers.

- 4
- השוכר את האומנין וחזרו בהן
ידם על התחתונה**
If a person hired a קבלן to work for him
and the קבלן quit the job, he has the disadvantage,
as Rashi there explains
אם הוקרו פועלים
מעכב משכרן כל מה שיצטרך להוציא
*If the price of work increased, the owner deducts from
the קבלן's pay the amount needed to hire new workers.*
- ואם הוזלו פועלים**
יתן להם חצי שכרן
If the price of work decreased,
the קבלן is paid only for the work that he did,
but he does not receive the remainder
that the owner saved on the new workers.
- אם בעל הבית חוזר בו
ידו על התחתונה**
If the owner fired the קבלן,
he has the disadvantage in that even if פועלים,
הוזלו פועלים,
יתן להם כמה שפסק
חוץ ממה שצריך להוצאות בהשלמתה
He must pay them as per the original price,
minus what he must pay the new workers.

5 As this point the Mishnah clearly holds as רבי דוסא in that regarding a קבלן we say יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור He is forbidden to quit his job

The Mishnah then concludes with וכל החוזר בו ידו על התחתונה All those who retract have the disadvantage, which implies even a worker, a שכיר יום. This again is רבי דוסא's opinion of יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור. If so, why does the Mishnah repeat this a second time? Apparently, the Mishnah comes to teach that לא שאני ליה בין שכירות לקבלנות רבי דוסא does not differentiate, and even regarding שכיר יום he holds יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור.

5 *As this point the Mishnah clearly holds as רבי דוסא regarding a קבלן we say*
יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור

וכל החוזר בו ידו על התחתונה
All those who retract have the disadvantage, which implies even a worker, a שכיר יום.

Why does the Mishnah repeat this a second time? Apparently, the Mishnah comes to teach that

לא שאני ליה בין שכירות לקבלנות
does not differentiate, and even regarding שכיר יום he holds
יד פועל על התחתונה ואין יכול לחזור

6 However, the Gemara answers that perhaps this last statement of the Mishnah וכל החוזר בו ידו על התחתונה Does not refer to שכיר יום, but to a different Halachah, as discussed in the following Braisa: הרי שמכר שדה לחבירו באלף זוז ונתן לו מעות מהן מאתים זוז If a person sold a field for 1000 זוז, and the buyer paid only 200 זוז, it depends; בזמן שהמוכר חוזר בו יד לוקח על העליונה If the seller retracts, he has the disadvantage and the buyer has the upper hand; רצה אומר לו תן לי מעותי או תן לי קרקע כנגד מעותי מהיכן מגביהו מן העידיית The buyer has the option to get back his 200 זוז in currency or in land from the superior fields. ובזמן שלוקח חוזר בו יד מוכר על העליונה If the buyer retracts, he has the disadvantage and the seller has the upper hand; רצה אומר לו הילך מעותיך רצה אומר הילך קרקע כנגד מעותיך מהיכן מגביהו מן הזיבורית The seller has the option to return the 200 זוז in currency or in land from the inferior fields.

6 *Perhaps this last statement of the Mishnah וכל החוזר בו ידו על התחתונה Does not refer to שכיר יום, but to a different Halachah, as discussed in the following Braisa:*

הרי שמכר שדה לחבירו באלף זוז ונתן לו מעות מהן מאתים זוז
If a person sold a field for 1000 זוז, and the buyer paid only 200 זוז, it depends;

בזמן שהמוכר חוזר בו יד לוקח על העליונה
The seller has the upper hand; The buyer has the upper hand;

רצה אומר לו
הילך מעותיך או הילך קרקע כנגד מעותיך מהיכן מגביהו מן הזיבורית
The seller has the option to return the 200 זוז in currency or in land from the inferior fields.

רצה אומר לו
תן לי מעותי או תן לי קרקע כנגד מעותי מהיכן מגביהו מן העידיית
The buyer has the option to get back his 200 זוז in currency or in land from the superior fields.

7 says רבי שמעון בן גמליאל
 מלמדין אותן שלא יחזרו כיצד
 In this situation of a partial payment, we write the שטר in a
 way that neither party should have the ability to retract.
 כותב לו אני פלוני בן פלוני
 מכרתי שדה פלונית לפלוני באלף זוז
 ונתן לי מהם מאתים זוז
 והריני נושה בו ח' מאות זוז
 The seller writes that the field is sold for 1000 זוז, the 200 זוז
 is a deposit, and the remaining 800 זוז is a loan. Therefore
 קנה ומחזיר לו את השאר אפילו לאחר כמה שנים
 The buyer immediately acquires the field, and he pays off
 the remainder even over many years and it does not affect
 the קנין.
 =====

The Gemara proceeds with a contradiction in ג"רשב"ג:
 In this Braisa he holds
 טעמא דכתב ליה הכי
 הא לא כתב הכי לא קני
 Only if the seller specified that the remainder shall
 convert to a loan does the buyer acquire the field with a
 partial payment, and the seller cannot retract from the
 sale; but if the seller did not specify, the buyer does not
 acquire the field with a partial payment, and the seller can
 retract from the sale.

While in another Braisa ג"רשב"ג says;
 מכר לו שדה באלף זוז
 ונתן לו מהם חמש מאות זוז
 קנה ומחזיר לו את השאר אפילו לאחר כמה שנים
 If the field was sold for 1000 זוז, and the buyer paid only 500
 זוז, the buyer acquires the field with this partial payment,
 and the seller cannot retract even though the seller did not
 specify that the remainder shall convert to a loan?

7 רבי שמעון בן גמליאל
מלמדין אותן שלא יחזרו כיצד
*In this situation of a partial payment,
 we write the שטר in a way that neither party
 should have the ability to retract.*

**כותב לו אני פלוני בן פלוני
 מכרתי שדה פלונית לפלוני באלף זוז
 ונתן לי מהם מאתים זוז
 והריני נושה בו ח' מאות זוז**
*The seller writes that the field is sold for 1000 זוז, the 200
 זוז is a deposit, and the remaining 800 זוז is a loan.*

Therefore
**קנה ומחזיר לו את השאר
 אפילו לאחר כמה שנים**
*The buyer immediately acquires the field,
 and he pays off the remainder even over many years
 and it does not affect the קנין.*

טעמא דכתב ליה הכי
 הא לא כתב הכי לא קני

רשב"ג
**מכר לו שדה באלף זוז
 ונתן לו מהם חמש מאות זוז
 קנה ומחזיר לו את השאר אפילו
 לאחר כמה שנים**
*If the field was sold for 1000 זוז,
 and the buyer paid only 500 זוז,
 the buyer acquires the field with this partial payment,
 and the seller cannot retract
 even though the seller did not specify that the remainder
 shall convert to a loan?*

8 The Gemara explains that it depends:
 The first Braisa where he holds
 בדלא כתב לא קני
 Refers to a case where
 דקא עייל ונפיק אזוזי
 If the seller was after the buyer for the money, the buyer does not acquire the field with a partial payment unless the seller specified so, because as Rashi explains
 גלי דעתיה דזוזי אנסוהו למכור
 ואדעתא דהכי לא זבין ליה
 It is apparent that the seller sold the field only because he needed the money, and he did not intend to sell the field to a buyer who does not pay in full at the time of the sale.

The second Braisa where he holds
 אפילו בדלא כתב קני
 Refers to where
 דלא קא עייל ונפיק אזוזי
 If the seller was not after the buyer for the money, the buyer does acquire the field, even though the seller did not specify so, because he intended to sell the field regardless of whether the buyer pays in full or not.

8

The second Braisa of
אפילו בדלא כתב קני
Refers to where
דלא קא עייל ונפיק אזוזי
If the seller was not after the buyer for the money, the buyer does acquire the field, even though the seller did not specify so, because he intended to sell the field regardless of whether the buyer pays in full or not.

The first Braisa of
בדלא כתב לא קני
Refers to where
דקא עייל ונפיק אזוזי
If the seller was after the buyer for the money, the buyer does not acquire the field with a partial payment unless the seller specified so,
As Rashi explains
גלי דעתיה דזוזי אנסוהו למכור ואדעתא דהכי לא זבין ליה
It is apparent that the seller sold the field only because he needed the money, and he did not intend to sell the field to a buyer who does not pay in full at the time of the sale.